

(Olti vähän ennen auringon laskua. Hämmä
lainen maisema. Järven ranta. Oikealla Aaro-
non mökki. Vasemalla turvepeukki koirun juu-
rella).

Aino ja Maija tulevat visemmältä.

Aino. Kas tuoss' on Aarno ukon vanha
mökki. Istutaanpas turpeelle odottamaan, kun-
nes pojat tulevat. Tänne järven rannallehan
se Ilmari kätki minun jäämään. (Istuvat
penkille).

Maija. Ei, kuulthau, Aino, minä lähden tie-
heni. Mitä minä sinun Ilmariasi odottelen?
On hän kopea ilmankin. En tahdo nähdä hänen
pöyhlistystään, kun tapaa kaksi tyttöä reartoi-
massa...

Aino. Josta toinen on kylän ^{kaimen} kukka... Mitä
kii nyt, Maija hyvä! Annappes, kuu pistän
nämä kielot kultakutriisi, niin ei ole si-
tä poikaa, joku ei rakastuisi, kuu sinun
näkee. Sen takaa.

Maija. Mitä minä pojista? En ole ikinä
nä karsinyt noita tytösteljoita.

Aino. Et vielä, vaan kum oma kulta
tule... Eikö se Ilmari ole sievä poika — ja hy-
vä?

Maija. Onhan tuo, mutta kum on riimitus,
hapäinen...

Aino. Entäs sitte? Eikö kauniin pojan voi
herrastella? Lanoohan laulu: "ja miksi ei so-
pis' herrastaa, sung fra di la di lej, sung fra
di la di lej, kauniin tytön rinnalla, sung fra
di la di lallaksi?"

Maija. Ja itse sinä olet tuo tyttö... Voi,
sinua!

Aino. Niin juuri. Sinunkin pitäisi valita
itsellesi armahainen... "Ei ole hyvä yksin olla".
Senhän taivaallinen isämmekin ymmärsi,
koska hän maailman loi. Ja pitääkö meidän
olla parempia kuin hän? Aina sinä puhut
halveksien pojista, oikein suuttuna... Tahtois
sinä nähdä sinut rakentuneena, eiköhän toi-
nen ääni silloin kellossa soisi!

Maija. En huoli enään kuunnella loruja
Nyt lähdän.

Aino. Mitä sinua vaivaa, tyttö? Luehisi

lesi hanki mitään iloa.

Maija. Ilon! Olenko sille surullinen?
Lepä ~~kuunn~~ duuletko nää?

Aino. Uai et? No, miksiä potkesi on noin
vaalea ja silmäsi noin totinen? Eikö se ole
surun merkki? Et ainakaan ennen ollut
noin alakulainen kuin nykyään. (syleilee
häntä). Tunnusta pois, sydänpöyry, mikä
on sulla murhe mielessä?

Maija. (ei vastaa).

Aino. Olen kaikella tapaa koennut kää-
tää mieltäsi iloiseksi, vaan eihän tuo vielä
ole onnistunut... Katso ympärilläsi, kuinka
ihana kesäinen luonto on, kuinka kaikki
uhkuu elämästä ja ilosta - miksi me it-
mistapet olisimme alakulaisia? Tänään
on juhannusaatto, kylän nuoret lähemmä
yhdessä kokkotulua polttamaan, leiki-
tään ja tanssitaan kunnes päivä koittaa.
Jokaisella tytöllä on sulhasensa, jokaisella
pojalla on morsiamensa. Olemme kaikki
ilaita ja reippaita, mutta sinä! Jäin tus-
kin saan sinut laivutetuksi tulemaan ma-
kaan, ja nyt pelkään, että tulet hävittämään
koko ilomme joromaisuudella. Ellen olisi ystä-

väsi, niin onielisinpä jättää sinut.

Maija. (hiljään, poiskaantyneenä). Jätä onit, anna minun lähteä kotiin. Mitä tulet lu teen? Ei minua kukaan kaipaa.

Rino. (erituseen). Aha, arvasinpa! (Maijalle). Ettei sinua kukaan kaipaa! Kuulenko oikein? Kuka minä sille olen, että noin saatat puhua? Entkö minä ole Rino, joka ei pidä hauskaa päivän, jos Maija on poissa? Kukaan meistä toinen voisi nauraa, toinen itkää? Emmekö aina pidä yhtä? ... Jos sinä jätät kotiin, niin minä en tanssi, en yhtään.

Maija. (katsoo kummastellen Rinon). No, mutta, etkö sinä rakasta Ilmaria enemmän kuin minua? Mitäpä hän sanoisi, jos kuulisi sinun noin puhuvan? Minä olen aina luullut, että jos rakastaa, niin ...

Rino. (vähän hämmitään). Totta kyllä, ~~vaan~~ ei se kuulu tähän... Ei se Ilmari muuten niin ankara ole, pian saisin hänet lepytetyksi. Katsoisin häntä arsitekramaisesti silmiin vaan — niin, kyllä tuommoinen on välillämmme tapahtunut. Kerran kun Ilmari laukkasi minua — kirkonkylän viime huvimönnistatho? —, päätin kostaa enkä yhtään

tanssinut häneä kanssaan sinä iltana, ano
noimpa vielä Varpusen Pullen saattaa minut
kotiin. Tämäkö pakotti miehen onnellä! Olisit
nähtyt, kun hän seuraavana päivänä tuli luokse-
ni, sykkänä, ukkaavaisem, ja virkkoi: „ sano pois,
ja et huoli minusta, jos tuo Kalle-pullus sinua
enemmän miellyttää. Minun kanssani ei saa il-
vehtä.” Tosiaan minua sekä suututti että nauve-
ratti. „ Vai eikö saa?” minä kysyin ja ryppistin ot-
saani. „ Mutta luuletko korkeasti kunnioitettavaa kas-
sa Ilmari, että hän puolestaan saapi tehdä mitä
tehtäo ja mielen määrin loukata ihmisiä, jotka
eivät koskaan ole vähittäneet ei varpusista eikä
harakoista?” Tuskin olin ehtinyt loppuun, en-
nenkuin se jenkkevi piti minut sylissään
ja huudatti: „ oi, Aino, suo anteeksi, tiedänhän, et-
tä rakastat Ilmariasi!” — Niin, tuommosta sitä
tapakunta välistä, mutta siitähän rakkaus vi-
reillä pyryykin.

Maija: (hymyilee alussa). Niin en ole kuvitellut
rakkautta... Jos minä rakastaisin, se pitäisi olla
jotakin jaloa, ihanaa — ja hänen, jota rakastaisin,
hänen pitäisi myös olla toista laatus kuin tar-
valliset pojat. Hän ei saa olla tyfösteleijä eikä huo-
vitelija, hänen pitää tietävän elämästä jotakin

koosampaa kuin kyntää peltoa ja lepperellä työtö-
jen kanssa. ^(nouse; innostuneena) Hän on pitänyt olla hyvä ja jalo ja mie-
hekäs, että saatan kunnioittaa häntä ja turvata
hänen ja ihailla häntä. Hän on pitänyt olla ylevä-
mielinen eikä mustasukkainen, hänen pitää ra-
kastaman minua, mutt'ei riippua minusta kuin
lakkiainen, hänen...

Aino. ^(keskeyttään; innolla). Oi, Maija, nyt tie-
dän koko salaisuutesi! Arvasinpa äskettäin oikein:
sini rakastat!

Maija. ^(pelästyneenä). Rakastan!...

Aino. Niin joo; rakastat.

Maija. ^(samaten). Rakastan! - ketä?...

Aino. Luuletko, etten arvan?

Maija. ^(samaten). Ketä?...

Aino. Omasta huvauksestasihan hänet tun-
nen.

Maija. ^(samaten). Älä huuda niin! Kuka se on?

Aino. Kuka se olisi, ellei Ilmariin paras ystä-
vä Väinö!

Maija. ^(lausuu hiljaan). Väinö...

Aino. Eikö niin?

Maija. <sup>(hetken aikaa äänesti; juoksee äkkiä Ilmariin
kansaan)</sup>. Mistäs sen tiedät, oi, mistäs sen tiedät!
Rakastan häntä, rakastan häntä - tahtoisin kuol-

la!

Aino. Lapsi rakka, mikset ennen kertanut täs
tä minulle, mikset luottanut vanhempaan ystäv-
vääsi? (hetken perästä). Vai rakastat Väinöä?
Entäs hän?

Maija. En tiedä - ei hän huoli menistä.

Aino. Ja siinäkö koko surusi! Ooi, Maija kuts-
la, - eikö hän koskaan ole puhunut mitään?

Maija. Ei mitään, ei koskaan.

Aino. Oikein olen harmistunut Väinölle! Syys-
piää maailman suloisimman immen mukheksen, eikä
ole siitä tietävänänsäkään... Mikä kivimöhkäle
hän muuttanee olla.

Maija. Älä puhu noin.

Aino. Ei, mutta varmaan hän sinua rakastaa.
Ehkä itse tiedä siitä. Meidän täytyy auttaa hän-
tä oikealle tolalle. Täytyy saada häntä tunnistu-
maan...

Maija. Mitä? Mitä sinä sanot, Aino?